

Informátor Oddělení klinické biochemie FNOL

č. 2/ 2022

Stanovení indexu zdravé prostaty

Počínaje dnem 27.5.2022 dochází ke změně vyšetření PSA a fPSA a nově se zavádí vyšetření proPSA (p2PSA) a výpočet PHI (Prostate Health Index, index zdravé prostaty).

Princip a klinický význam vyšetření:

proPSA je proenzymová forma prostatického specifického antigenu, je frakcí v plasmě cirkulujícího free PSA. Samostatné hodnoty stanovení proPSA se pro interpretaci nepoužívají.

PHI slouží pro odlišení karcinomu prostaty od benigních onemocnění a jako vodítko pro léčbu samotnou.

Muži s vyšším celkovým PSA a proPSA a nižším fPSA mají vyšší riziko klinicky manifestního karcinomu. PHI zpřesňuje diagnostiku při hodnotách celkového PSA 1,6-7,8 ug/l. Klinická specifita pro PHI je 2-3 x vyšší v porovnání s fPSA (při senzitivě 90 - 95%). Hodnoty PHI korelují i s agresivitou nádoru a Gleason skóre. Použitím vyšetření proPSA a vyhodnocením PHI by se mohl snížit počet biopsií prostaty až o 18%. Pravděpodobnost karcinomu prostaty u mužů s PSA mezi 1,6 a 7,8 ug/l je při PHI vyšším než 45 velmi vysoká. (z Doporučení k využití nádorových markerů v klinické praxi)

Stanovení PSA, fPSA a proPSA k určení PHI musí být provedeno na stejném analyzátoru. Z tohoto důvodu dochází ke změně vyšetřovacího postupu pro metody PSA a fPSA a k **posunu (snížení) hodnot o cca 25 – 30%**.

Indikace vyšetření: zjištění karcinomu prostaty, monitorování onemocnění a léčby

Omezení vykazování výkonu:

ProPSA 1/den, 2/3 měsíce, 4/1rok

Režim vyšetření: Rutina, dostupnost do 24 hod.

Hodnocení:

Referenční meze PSA zůstávají beze změny.

PHI – cut off 45

Odběrové, preanalytické a transportní pokyny:

Srážlivá krev, materiál je nutno transportovat do laboratoře při teplotě 18-25°C do 2 hodin od odběru. Vzorky séra jsou stabilní při 2-8°C 1 den. Vzorky lze zasílat potrubní poštou.

Žádanka: elektronická

Bližší informace v Katalogu laboratorních vyšetření FNOL.

Vypracovala:
MUDr. Pavla Petrová

Schválil:
RNDr. Jitka Prošková